

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Aan de burgemeesters in de provincie Noord- Holland

Commissaris van de Koning

Uw contactpersoon

AD/KAB/KAB

Doorkiesnummer +3123514

@noord-holland.nl

1 | 2

**Betreft: vooraankondiging vervolgbijeenkomst voor burgemeesters
"de Weerbare Overheid" op 12 oktober 2016**

Geachte burgemeester,

Wat zou u doen als u merkt dat een bekende crimineel lid is geworden van een lokale politieke partij? Hoe reageert u als u vermoedt dat een wethouder een BIBOB-onderzoek naar zijn familielid probeert te verhinderen? Of als u wordt benaderd door leden van een criminele motorbende in uw gemeente?

Tijdens Sail Amsterdam op 20 augustus 2015 heeft de provincie Noord-Holland een mini- congres voor burgemeesters georganiseerd met het onderwerp 'de Weerbare Overheid'. Dit jaar organiseert de provincie op 12 oktober a.s. een vervolgbijeenkomst waar we met elkaar in gesprek gaan over handelingsperspectieven bij ondermijningskweltes en de dilemma's die daarbij kunnen spelen.

Intimidatie, bedreiging, afpersing, corruptie en verleiding van u, wethouders, volksvertegenwoordiging of zelfs ambtenaren. Hoe kunt u, als burgemeester, zich hier tegen weren en hier tegen optreden? Door middel van ervaringen uit de praktijk te delen en deze tijdens dilemmasessies in kleine kring met elkaar te bespreken hoop ik dat wij gezamenlijk tot concrete resultaten kunnen komen.

Deze bijeenkomst organiseren we in samenwerking met onder andere het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de Regionale Informatie- en Expertisecentra Midden- Nederland, Amsterdam-Amstelland en Noord- Holland.

De bijeenkomst vindt plaats op woensdagmiddag 12 oktober 2016 in de Statenzaal van het provinciehuis Noord- Holland, Dreef 3, 2012 HR te Haarlem, van 14:00 uur (inloop vanaf 13:30) tot 17:00 uur.

Verzenddatum

Kenmerk

629006/828647

Uw kenmerk

Postbus 3007

2001 DA Haarlem

Telefoon (023) 514 3143

Fax (023) 514 3030

Dreef 3

Haarlem [2012 HR]

www.noord-holland.nl

Ik verzoek u de datum van 12 oktober 2016 alvast in uw agenda te reserveren, de uitnodiging en het programma volgen na het reces.

Als u vragen heeft of behoefte aan meer informatie heeft kunt u contact opnemen met mevrouw [REDACTED] (T 023 514 [REDACTED]) of E [REDACTED]@noord-holland.nl).

Hoogachtend,

De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland,

J.W. Remkes

RIEC-LIEC Informatie- en Expertise Centrum
aanpak georganiseerde criminaliteit

**Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters**

Geachte burgemeester,

Begin juli heeft u van mij een vooraankondiging ontvangen voor de bijeenkomst 'de Weerbare Overheid' op 12 oktober. Graag wil ik u hierbij namens de provincie, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de Regionale Informatie en Expertise Centra van Amsterdam-Amstelland, Midden Nederland en Noord-Holland uitnodigen voor de bijeenkomst en het programma aan u bekend maken.

Weerbare Overheid

Deze bijeenkomst voor burgemeesters in Noord-Holland zal in het teken staan van ondermijning van het openbaar bestuur, en hoe u als bestuurder zich kunt weren tegen de vermenging van de onder- en bovenwereld. Tijdens deze bijeenkomst komen (oud) bestuurders vanuit het gehele land hun ervaringen met u delen. Daarnaast zijn er vertegenwoordigers aanwezig van het Openbaar Ministerie, de politie, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, het ministerie van Veiligheid en Justitie, de RIEC's, het Nederlands Genootschap van Burgemeesters en de Universiteit van Tilburg.

Programma:

13:30-14:00 Inloop met koffie en thee
14:00-14:15 Welkom en opening door de Commissaris van de Koning, de heer J.W. Remkes
14:15-15:00 Plenair programma
15:00-16:00 Dilemmasessies
16:00-16:30 Paneldiscussie
16:30-17:00 Borrel

Plenair programma

De heer P.E.W.M. Tops, hoogleraar aan de universiteit van Tilburg en oud-burgemeester de heer D.W. de Cloe zullen vertellen over hun onderzoek in de gemeente Laarbeek. Dit onderzoek is gehouden naar aanleiding van een uitspraak van de voormalig burgemeester die na zijn aftreden te kennen gaf dat hij werd geïntimideerd door een wethouder en zich niet meer veilig voelde tijdens zijn werk.

Daarna zal de (oud-)burgemeester van Haarlem en waarnemend burgemeester van Bloemendaal, de heer B.B. Schneiders vertellen over zijn ervaringen met de georganiseerde criminaliteit in Haarlem en de persoonlijke gevolgen die dat heeft gehad.

Dilemmasessies

Tijdens de dilemmasessies worden diverse dilemma's of vraagstukken binnen de thematiek van bestuurlijke weerbaarheid besproken. Aan vier verschillende tafels zult u in klein verband een casus

voorgelegd krijgen door uw tafelheer. Vervolgens wordt u uitgenodigd om mee te denken over bestuurlijke vraagstukken en leerpunten uit de casus. Uiteraard kunt u ook eigen ervaringen delen. De vier tafels zijn als volgt ingedeeld:

- Thema 1: Op de persoon gerichte bedreiging of intimidatie
Tafelheer: Dhr. A.A.M. Jacobs, oud-burgemeester van Helmond
- Thema 2: Infiltratie, omkoping en/of misbruik van het openbaar bestuur
Tafelheer: Dhr. A.J.W. Boelhauer, burgemeester van Gilze en Rijen
- Thema 3: Infiltratie, omkoping en/of misbruik van de ambtelijke organisatie
Tafelheer: Dhr. C.R. Zetsma, recherche-officier van justitie arrondissementsparket Noord-Holland
- Thema 4: Nut en noodzaak van een ondermijningsbeeld of kwetsbaarheidsanalyse voor uw gemeente
Tafelheer: Dhr. A.H. van Breukelen, hoofd RIEC Midden-Nederland

Paneldiscussie

Tijdens de plenaire afsluiting wordt teruggekoppeld wat per dilemmatafel is besproken en welke conclusies daaruit getrokken kunnen worden. Dit zal gebeuren onder leiding van mevrouw M.C.M. Schopman, raadslid in Haarlem, als discussieleider. Tevens zal een panel reageren op de bevindingen vanuit hun eigen discipline en expertise.

Het panel zal onder andere bestaan uit:

- Dhr. J.W. Remkes
- Dhr. P.E.W.M. Tops
- Dhr. B.W.J. Steensma (Hoofdofficier van Justitie Noord-Holland)
- Dhr. A.A.M. Jacobs
- Mevr. J.G. Vegter (Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving ministerie Veiligheid en Justitie)

Enquête

Ik wil u vragen om voorafgaande aan de bijeenkomst een korte enquête in te vullen. Hierin wordt gevraagd naar uw eigen ervaringen met ondermijning en georganiseerde criminaliteit. De antwoorden blijven anoniem en zullen worden meegenomen als input voor de bijeenkomst.

Via onderstaande link heeft u (eenmalig) toegang tot de

enquête: <http://www.surveyworld.net/sw/surveys/part.asp?S=100358&Anonymous=1&L=2&R=0&H=28F82051BC1B80D9D2F44ACA32EFCDD9FDD7146C>

U kunt de enquête tot uiterlijk 30 september invullen.

Aanmelden

Graag wil ik u vragen om u aan te melden voor deze bijeenkomst. U kunt zich tot uiterlijk 30 september aanmelden bij mevrouw [REDACTED] via: [REDACTED]@noord-holland.nl.

**Nederlands
Genootschap
van Burgemeesters**

Criminelen ondermijnen gezag in 1 op de 5 gemeenten

Nederlandse Omroep Stichting, mei 2015

1a. Ondermijnen criminele organisaties wel eens het werk of het gezag van uw gemeente?

Ja
Nee

1b. Zo ja, op welke manier?

...

Hoe de verkeerde lui in een gemeente de baas worden

Ze komen lief binnen

ARTIKEL Een Brabantse burgemeester vertelt hoe de georganiseerde criminaliteit op lokaal niveau infiltreert in de politiek. Anoniem, uit angst

Volkscrant, mei 2015

2a. Heeft u wel eens meegemaakt dat een wethouder of raadslid uit uw gemeente verdacht werd van belangenverstrengeling of banden met een criminele organisatie?

Ja
Nee

2b. Zo ja, wat heeft u toen gedaan?

...

2c. Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

...

Ambtenaar Laren afgeluisterd voor lekken geheime documenten

RTV Noord- Holland, maart 2016

3a. Heeft u wel eens meegemaakt dat een ambtenaar werkzaam in uw gemeente verdacht werd van belangenverstrengeling of van banden met een criminele organisatie?

Ja
Nee

3b. Zo ja, wat heeft u toen gedaan?

...

3c. Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

...

Maar dan zeggen ze: 'We weten waar je woont'. Daar schrik je wel even van.

--- Burgemeester Toon van Asseldonk, van de gemeente Overbetuwe

Nederlandse Omroep Stichting, mei 2015

4a. Bent u zelf wel eens geïntimideerd of bedreigd ?

Ja
Nee

4b. Zo ja, door wie, waarom en wat heeft u toen gedaan?

...

4c. Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

...

Onderzoek criminele netwerken Zeeland

MIDDELBURG - Om de georganiseerde criminaliteit beter te kunnen bestrijden wordt voor heel Zeeland de criminele netwerken in beeld gebracht.

Provinciale Zeeuwse Courant, september 2014

5a. Heeft u een ondermijningsbeeld, criminaliteitsbeeldanalyse of -scan van uw gemeente laten maken door een instantie als het RIEC of een onderzoeksbureau?

Ja

Nee

5b. Waarom wel/niet?

...

'Criminelen dreigen de baas te worden in Brabant', burgemeesters luiden opnieuw noodklok

Omroep Brabant, maart 2015

6. Wat is er naar uw mening nodig om de gemeente weerbaarder te maken tegen ondermijning door criminele organisaties?

...

Burgemeester Haarlem beveiligd naar aanleiding van uitbranden van zijn auto

NRC, juni 2015

7. Wat is er naar uw mening nodig om uzelf te wapenen en beschermen tegen eventuele bedreiging of intimidatie door criminele organisaties?

...

Resultaten voor: vragenlijst 'De weerbare overheid'

Aantal deelnemers: 0 (0% van totaal), 0% na eerste verzoek, 0% na herinnering

Totaal via universele link: 12

Relatief

Absoluut

Pagina 1/5 >>

Groepstitel

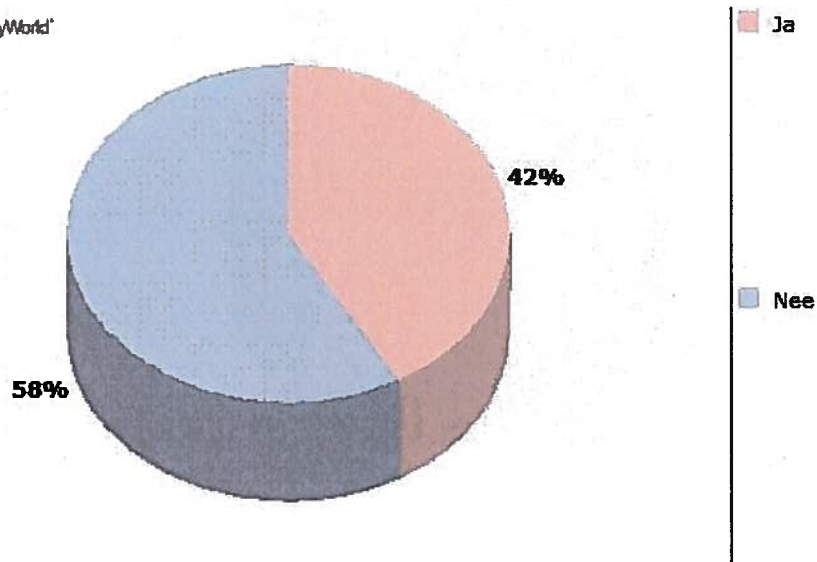
Nederlandse Omroep Stichting, mei 2015:

Criminelen ondermijnen gezag in 1 op de 5 gemeenten

Vraag 1

Ondermijnen criminele organisaties wel eens het werk of het gezag van uw gemeente?

SyncForce SurveyWorld

Vraag 2

Zo ja, op welke manier?

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Groepstitel
Volkskrant, mei 2015:

Hoe de verkeerde lui in een gemeente de baas worden

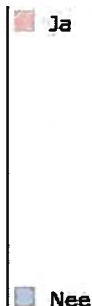
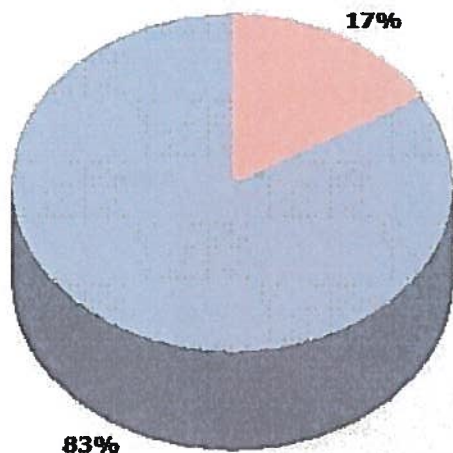
Ze komen lief binnen

ARTIKEL Een Brabantse burgemeester vertelt hoe de georganiseerde criminaliteit op lokaal niveau infiltreert in de politiek. Anoniem, uit angst.

Vraag 3

Heeft u wel eens meegemaakt dat een wethouder of raadslid uit uw gemeente verdacht werd van belangenverstrengeling of banden met een criminele organisatie?

SyncForce SurveyWorld

Resultaten voor: vragenlijst 'De weerbare overheid'

Relatief

Absoluut

<< Pagina 2/5 >>

Vraag 4

Zo ja, wat heeft u toen gedaan?

[Redacted text]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Vraag 5

Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

[Redacted text]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

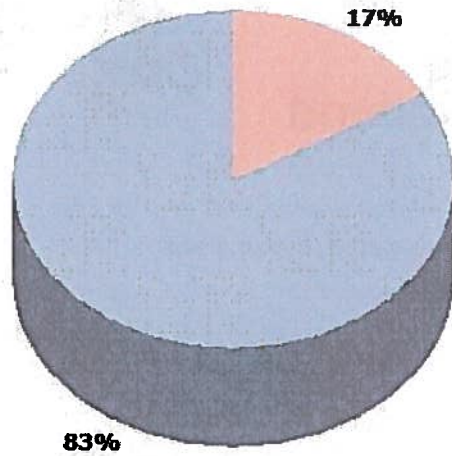
Groepstitel

RTV Noord- Holland, maart 2016:

Ambtenaar Laren afgeluisterd voor lekken geheime documenten

Vraag 6

Heeft u wel eens meegemaakt dat een ambtenaar werkzaam in uw gemeente verdacht werd van belangenverstrengeling of van banden met een criminele organisatie?

Vraag 7
Zo ja, wat heeft u toen gedaan?

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Resultaten voor: vragenlijst 'De weerbare overheid'

Relatief

Absoluut

<< Pagina 3/5 >>

Vraag 8

Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Groepstitel

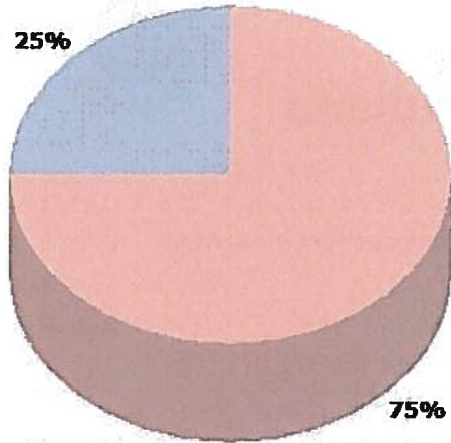
Nederlandse Omroep Stichting, mei 2015:

**Maar dan zeggen ze: 'We weten waar je woont'. Daar schrik
je wel even van.**

Burgemeester Toon van Asseldonk, van de gemeente Overbetuwe

Vraag 9

Bent u zelf wel eens geïntimideerd of bedreigd?

Vraag 10
Zo ja, door wie, waarom en wat heeft u toen gedaan?

[Redacted text]

[DOWNLOAD](#) [VOLLEDIGE TEKST](#)

Vraag 11
Wat was daarbij voor u het grootste probleem of lastigste dilemma?

[Redacted text]

[DOWNLOAD](#) [VOLLEDIGE TEKST](#)

Resultaten voor: vragenlijst 'De weerbare overheid'

Relatief

Absoluut

<< Pagina 4/5 >>

Groepstitel

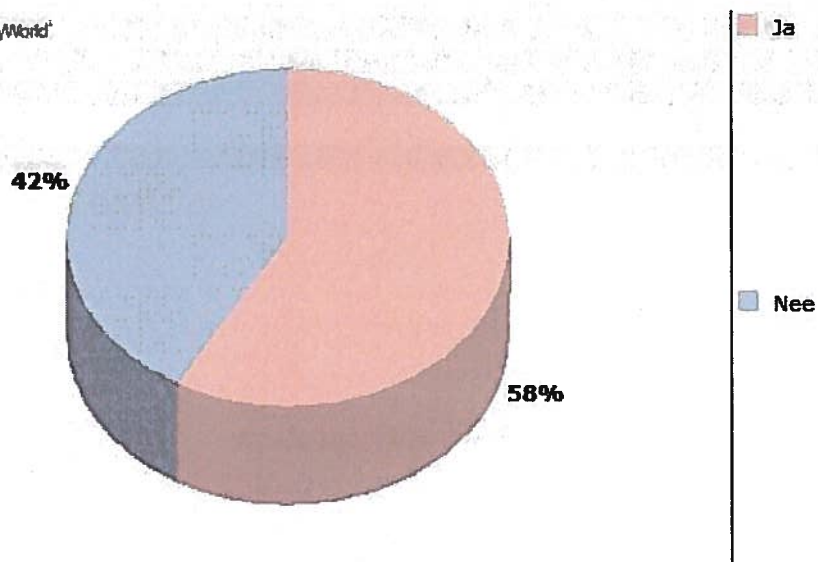
Provinciale Zeeuwse Courant, september 2014:

Onderzoek criminele netwerken Zeeland

Vraag 12

Heeft u een ondermijningsbeeld, criminaliteitsbeeldanalyse of -scan van uw gemeente laten maken door een instantie als het RIEC of een onderzoeksbureau?

SynForce SurveyWorld

Vraag 13

Waarom wel/niet?

[REDACTED]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Groepstitel
Omroep Brabant, maart 2015:

'Criminelen dreigen de baas te worden in Brabant', burgemeesters luiden opnieuw noodklok

Vraag 14

Wat is er naar uw mening nodig om de gemeente weerbaarder te maken tegen ondermijning door criminele organisaties?

[REDACTED]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Pagina [Alle](#) [1](#) [2](#) [3](#) [4](#) [5](#)

Resultaten voor: vragenlijst 'De weerbare overheid'

Relatief

Absoluut

<< Pagina 5/5

Groepstitel
NRC, juni 2015:

Burgemeester Haarlem beveiligd naar aanleiding van uitbranden van zijn auto

Vraag 15

Wat is er naar uw mening nodig om uzelf te wapenen en beschermen tegen eventuele bedreiging of intimidatie door criminele organisaties?

[Redacted text]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Vraag 16

Welke onderwerpen, vragen, discussiepunten moeten volgens u in het symposium zeker aan de orde komen?

[Redacted text]

DOWNLOAD

VOLLEDIGE TEKST

Powered by SyncForce

Aanmeldingen 12 oktober**Burgemeesters****Functie**

Dhr. Romeyn
Dhr. Posthumus
Dhr. Cornelisse
Dhr. Pijl
Mevr. Hafkamp
Dhr. Meijer
Dhr. Heiligers
Mevr. Blankers-Kasbergen
Mevr. Van 't Veld
Dhr. Boog
Dhr. Van Bochove
Dhr. Van Beek
Dhr. Nawijn
Dhr. Uitdehaag
Mevr. Oudshoorn
Mevr. Verkleij
Mevr. Faber
Mevr. Goldschmeding- Vlaar
Dhr. Tange
Mevr. Van Beek
Dhr. Meerhof
Mevr. Heeremans
Dhr. Broertjes
Dhr. Mans
Mevr. Van Vliet-Kuiper

Burgemeester Heiloo
Burgemeester Koggenland
Burgemeester Langedijk
Burgemeester Drechterland
Burgemeester Bergen (NH)
Burgemeester Zandvoort
Burgemeester Haarlemmerliede en Spaarnwoude
Burgemeester Ouderkerk aan de Amstel
Burgemeester Amstelveen
Burgemeester Diemen
Burgemeester Weesp
Burgemeester Edam- Volendam
Burgemeester Hollands Kroon
Burgemeester Texel
Burgemeester Uithoorn
Burgemeester Uitgeest
Burgemeester Zaanstad
Burgemeester Stede Broec
Burgemeester Wormerland
Burgemeester Beemster
Burgemeester Oostzaan
Burgemeester Heemstede
Burgemeester Hilversum
Burgemeester Castricum
Burgemeester Gooise Meren

Middagvoorzitter**Sprekers**

Mevr. Schopman
Dhr. Schneiders
Dhr. Tops
Dhr. De Cloe
Dhr. Jacobs
Dhr. Boelhouwer
Dhr. Metz
Dhr. Van Breukelen
Mevr. Maandag
Dhr. Steensma
Mevr. Vegter

Middagvoorzitter
Oud- burgemeester Haarlem, waarnemend burgemeester Bloemendaal
Hoogleraar Bestuurskunde universiteit van Tilburg
Oud- waarnemend burgemeester Bergen op Zoom
Oud- burgemeester Helmond
Burgemeester Gilze en Rijen
Burgemeester Soest
Hoofd RIEC Midden- Nederland
Hoofd RIEC Amsterdam- Amstelland
Hoofdofficier van justitie arrondissementsparket Noord- Holland
Rechtspleging en Rechtshandhaving, ministerie Veiligheid en Justitie
Kabinet van de commissaris van de Koning Noord- Holland
Kabinet van de commissaris van de Koning Noord- Holland

Panelleden**Ambtenaren**

**TOESPRAAK J.W REMKES, COMMISSARIS VAN DE KONING VAN
DE PROVINCIE NOORD-HOLLAND, TIJDENS DE BIJEENKOMST
'DE WEERBARE OVERHEID', OP 12 OKTOBER 2016, TE HAARLEM**

Hartelijk welkom – ik ben blij dat u er bent.

**Mij kwam, dames en heren, denkend aan deze bijeenkomst, het woord
'onkreukbaarheid' voor ogen.**

**Onkreukbaarheid – het is een mooi woord als het gaat om een overhemd of
om een jasje. Maar nog mooier is het als het van toepassing is op personen.**

**Een onkreukbaar persoon is – ik pak het synoniemenwoordenboek er even
bij -:**

**Integer, rotsvast, rechtschapen, onbesproken, onaantastbaar, niet
omkoopbaar, strikt, eerlijk, betrouwbaar.**

Mensen die je er, kortom, goed bij kunt hebben.

Zeker in het openbaar bestuur.

Maar die onkreukbaarheid is geen gegeven.

**Zij kan onder vuur liggen. Ligt dat soms ook. Er zijn verleidingen en
bedreigingen.**

**Daaraan aandacht besteden, is een vereiste eerste stap op weg naar een
oplossing.**

**Vandaar deze bijeenkomst 'de Weerbare Overheid', en vandaar twee
weken geleden de bijeenkomst hier over ondermijning van overheid en
bedrijven door criminele netwerken.**

Die bijeenkomst maakte duidelijk hoezeer wij de vermenging van onder- en bovenwereld onderschatten.

Ook duidelijk werd dat de noodzakelijke samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven vaak helaas nog tekortschiet. Zo wordt bijvoorbeeld veel informatie over ondermijnende activiteiten op bedrijventerreinen nog niet gedeeld.

Overheid en bedrijven hebben er beide belang bij ondermijning tegen te gaan. Witwassen is niet alleen een criminele activiteit, maar veroorzaakt ook oneerlijke concurrentie. Zo kan bijvoorbeeld een restaurant waar geld wordt witgewassen, gemakkelijk stunten met prijzen, want de geldstroom komt toch ergens anders vandaan.

U ziet: niet alleen de verantwoordelijkheden en de integriteit van het openbaar bestuur zijn in het geding. Dat geldt voor meer belangen. En ook van daaruit gezien is het raadzaam en zinvol op te treden tegen ondermijning.

Voldoende grond en mogelijkheden, volgens mij, voor effectieve en creatieve maatregelen tegen ondermijning.

Terug naar vandaag.

Het doel van de bijeenkomst van vanmiddag is het vergroten van de weerbaarheid van het openbaar bestuur.

Daartoe hebben we u vooraf ook een enquête gestuurd. De uitkomsten zullen een rol spelen tijdens deze bijeenkomst. *[Eventueel aanvullen.]*

De bijeenkomst van vanmiddag kent vier thema's:

- 1. Persoonlijke bedreiging of intimidatie;**
- 2. Infiltratie, omkoping, en/of misbruik van het openbaar bestuur;**
- 3. Infiltratie, omkoping, en/of misbruik van de ambtelijke organisatie;**
- 4. Nut en noodzaak van ondermijningsbeelden of kwetsbaarheidsanalyses voor uw gemeente.**

Vraag is dan: In hoeverre is er herkenning? En in hoeverre zijn burgemeesters zich bewust van de risico's en kwetsbaarheden van hun eigen gemeente?

Door over deze onderwerpen met elkaar in gesprek te gaan en verhalen te horen van ervaringsdeskundigen, hopen we u, burgemeesters, een handelingsperspectief te kunnen bieden.

Hierbij is er niet alleen aandacht voor de justitiële of de bestuurlijke bevoegdheden die ingezet kunnen worden, maar ook voor het politiek-bestuurlijke, en voor de persoonlijke gevolgen.

Onze democratische rechtsstaat zoals we die nu kennen, is een groot goed, en het verdedigen waard. Dat vraagt continue waakzaamheid. Een weerbare overheid is nodig om bedreigingen het hoofd te kunnen bieden. Hoe voorkomen wij dat de onderwereld zich met de bovenwereld vermengt? Wat is ervoor nodig om u daarbij te helpen? Wat is ervoor nodig om u daartegen weerbaarder te maken?

Op die vragen proberen we een antwoord te vinden.

Het burgemeesterschap kent een zekere eenzaamheid, en ook daarom hecht ik eraan te bevestigen wat ik al eens eerder zei: namelijk dat ik een

essentiële rol voor de cdK zie weggelegd als steunpunt en gesprekspartner van de Noord-Hollandse burgemeester.

Schroom dus niet mij te benaderen als u het gevoel hebt dat daar aanleiding voor is!

En schroom evenmin om na te denken over de vraag wat het vervolg zou kunnen zijn van deze bijeenkomst.

Wij horen uw ideeën daarover graag.

Mij zou het een lief ding waard zijn als we in beeld kunnen brengen wat de lokale risico's en kwetsbaarheden binnen onze provincie zijn.

Graag roep ik u op aan het verkrijgen van een dergelijk beeld mee te werken.

Ik wens u een prettig en nuttig congres toe.

Dank u wel.

TD/05-10-2016

Herz. 07-10-2016

TOELICHTING THEMATAFELS 1 EN 2 T.B.V. RIEC'S

Thema 1: Op de persoon gerichte bedreiging of intimidatie

Tafelheer: Dhr. A.A.M. Jacobs, oud-burgemeester van Helmond

Casuïstiek- De heer Jacobs heeft 9 maanden met zijn gezin ondergedoken gezeten tijdens zijn burgemeesterschap i.v.m. bedreigingen. Vanuit welke hoek deze bedreigingen gekomen zijn, is nog steeds niet echt bekend maar vermoedelijk heeft het te maken met de sluiting van een coffeeshop waar de heer Jacobs verantwoordelijk voor was.

Jacobs zal aan tafel spreken over de persoonlijke gevolgen die dit heeft gehad voor hem, maar ook over de politieke gevolgen. Hebben de bedreigingen zijn besluitvorming beïnvloed?

Tevens zal hij praten over de gebrekkige informatie die het OM heeft verschaft over het strafrechtelijk onderzoek, en de aard van de bedreigingen. Jacobs wist, en weet, weinig over de feitelijke situatie en beweert ook dat dit heeft gezorgd voor een vorm van secundaire victimisatie.

Thema 2: Infiltratie, omkoping en/of misbruik van het openbaar bestuur

Tafelheer: Dhr. A.J.W. Boelhouwer, burgemeester van Gilze en Rijen

Casuïstiek- De heer Boelhouwer heeft als burgemeester van Gilze en Rijen de stap gezet naar het landelijke partijbureau van de PvdA nadat hij bij toeval stuitte op het feit dat twee bekenden uit de Turkse georganiseerde criminaliteit lid waren geworden van die partij. Zij waren actief aan het flyeren en campagnevoeren voor een Turks raadslid met ambities op wethouder te worden.

Boelhouwer vond dit dubieus, en wilde elke schijn tegenwerken dat het raadslid wethouder zou worden dankzij de inzet van de twee criminelen vanwege het 'voor wat hoort wat' principe.

Het landelijke partijbureau heeft de twee uit de PvdA gezet. Enige tijd later werd het Boelhouwer bekend dat de mannen lid waren geworden van de SP, en wederom actief waren.

Naast dit voorbeeld zet Boelhouwer zich ook in de provincie Noord- Brabant actief in voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit. Hij heeft bijvoorbeeld een aantal interviews gehouden voor o.a. de Volkskrant over de rol van het lokale bestuur bij de aanpak van georganiseerde criminaliteit.

Toelichting paneldiscussie Weerbare Overheid 12 oktober

Panelleden:

- Dhr. J.W. Remkes (Commissaris van de Koning Noord- Holland)
- Dhr. P.E.W.M. Tops (Hoogleraar Bestuurskunde universiteit van Tilburg)
- Dhr. B.W.J. Steensma (Hoofdofficier van Justitie Noord-Holland)
- Dhr. A.A.M. Jacobs (oud- burgemeester Helmond)
- Mevr. J.G. Vegter (Directeur-Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving ministerie Veiligheid en Justitie)

Opzet:

Tijdens de bijeenkomst zullen er vier verschillende vraagstukken besproken worden binnen het thema bestuurlijke weerbaarheid met vier verschillende tafelheren (zie uitnodiging). Na afloop van deze tafelsessies willen wij plenair nog een korte discussie houden over wat aan de verschillende tafels is besproken, ter samenvatting. Uit elke groep koppelt één iemand terug. Graag willen wij de leden van het discussiepanel vragen om hierop te reageren vanuit hun eigen expertise en functie. Tevens hopen wij een dialoog te kunnen starten over de wensen van burgemeesters m.b.t. handelingsperspectieven. Uiteindelijk verwachten wij dat er een aantal conclusies uit komen, waar de provincie, de RIEC's of een andere aanwezige partij vervolg aan moet/kan geven.

De discussieleider is Marceline Schopman, oud- presentatrice en momenteel raadslid in Haarlem.

Vragen t.b.v. de vier thema's:

Thema 1:

- Hoe zorg je ervoor dat het openbaar bestuur/ambtelijk apparaat gewapend is tegen (indirecte) bedreiging/angstgevoelens richting bedrijven met een bepaalde reputatie, waarbij zij niet zo voorbereid zijn als bijvoorbeeld politie.
- Hoe ga je om met gebrekkige informatie vanuit OM/politie, wat onzekerheid in de hand werkt?

Thema 2:

- Wat zijn de mogelijkheden voor een burgemeester als hij/zij vermoedens heeft dat een raadslid of wethouder niet integer handelt omdat hij of zij is omgekocht? Wat zijn in de praktijk de moeilijkheden, wat heeft wel gewerkt?
- Wat zijn valkuilen, risico's etc. Wat doe je dan? Ervaringen?

Thema 3:

- Wat zijn de mogelijkheden voor een burgemeester als hij/zij vermoedens heeft dat een ambtenaar niet integer handelt omdat hij of zij is omgekocht? Wat zijn in de praktijk de moeilijkheden, wat heeft wel gewerkt?
- Wat zijn valkuilen, risico's etc. Wat doe je dan? Ervaringen?

Thema 4:

- Waarop baseert u het feit dat er niets zou spelen in uw gemeente?
- Wat heeft u nodig om wel te weten wat er speelt?
- Risico-analyse vs. ondermijningsbeeld: statistische vergelijking om kwetsbaarheden/dreigingen in kaart te brengen, mogelijke risico's op een rij zetten (denk aan: ervaringen uit andere gemeenten, onderzoeken naar raadsleden/ambtenaren in het verleden. Lokale vraagstukken die risicovol zijn (vergunningen, ruimtelijke ordening etc)).
- Wat zijn de vervolgstappen na een risico-analyse/ondermijningsbeeld? Wat hebben zij hiervoor nodig?

Vragen voor panelleden:

- Naar aanleiding van wat u heeft gehoord: Welke stappen kunnen hierna ondernomen worden?
- Welke rol speelt u hierin of denkt u hierin te kunnen spelen?

TOELICHTING SPREKERS BIJEENKOMST 'DE WEERBARE OVERHEID' 12 OKTOBER

PLENAIRE SPREKERS:

- **Pieter Tops**

Prof. dr. Pieter Tops is hoogleraar Bestuurskunde aan de Universiteit van Tilburg en verbonden aan de Politieacademie. Tops is expert op het gebied van lokaal bestuur en lokale democratie. Prof. Tops was de afgelopen jaren nauw betrokken bij de aanpak van ondermijning in Brabant en Zeeland.

- **Dick de Cloe**

Dick de Cloe was 17 jaar lid van de Tweede Kamer, tot hij in 2002 afscheid nam. Hierna is hij in de periode van 2003 tot 2013 waarnemend burgemeester geweest in diverse gemeenten, waaronder Bergen op Zoom.

Samen zijn zij betrokken geweest bij het onderzoek naar de werkomgeving van burgemeester Hans Ubachs in Laarbeek naar aanleiding van zijn uitspraak dat hij moest werken in een 'onveilige en intimiderende werkomgeving'.

- **Bernt Schneiders**

Momenteel is Bernt Schneiders directeur van het VSB- fonds maar van 2006 tot september 2016 was hij burgemeester van de gemeente Haarlem. Sinds 2015 is hij waarnemend burgemeester van Bloemendaal. Tevens was hij voorzitter van het Nederlands Genootschap van Burgemeesters. In juni 2015 kwam Schneiders in het nieuws doordat zijn auto in brand werd gestoken. De burgemeester kreeg hierna persoonsbeveiliging. Schneiders sprak zich tijdens zijn burgemeesterschap vaak uit over de rol van het lokale bestuur in de bestrijding van georganiseerde criminaliteit en de bestuurlijke en persoonlijke gevolgen daarvan.

TAFELHEREN:

- **Fons Jacobs**

Fons Jacobs is van 2002 tot 2012 burgemeester geweest van de gemeente Helmond. Tijdens zijn burgemeesterschap heeft hij negen maanden ondergedoken gezeten met zijn gezin in verband met een bedreiging aan hem gericht.

- **Jan Boelhouver**

Jan Boelhouver is sinds 2012 burgemeester van Gilze en Rijen, waar hij zich hard maakt voor de bestrijding van georganiseerde criminaliteit in Brabant. De heer Boelhouver vertelt aan tafel een vermeende poging tot infiltratie van criminelen in de lokale politiek van Gilze en Rijen.

- **Pieter Tops en Dick de Cloe**

In verband met persoonlijke omstandigheden is de heer Zetsma niet in de gelegenheid om tafelheer te zijn. De heren Tops en de Cloe zijn bereid gevonden om met u aan tafel te praten over ambtelijke corruptie, kwetsbaarheden van de ambtelijke organisatie en preventie.

- **Rob Metz**

Ad van Breukelen, hoofd van het RIEC- Midden Nederland, praat met u over het nut en de noodzaak van een gemeentelijk ondermijningsbeeld. Hij heeft de heer Rob Metz, burgemeester van Soest, bereid gevonden om te vertellen over het ondermijningsbeeld wat hij heeft laten maken in samenwerking met het RIEC.

PANELLEDEN:

- Johan Remkes
- Pieter Tops (eerder aangekondigd)
- Fons Jacobs (eerder aangekondigd)
- Anita Vegter- Directeur- Generaal Rechtspleging en Rechtshandhaving bij Veiligheid en Justitie
- Bob Steensma- Hoofdofficier van het Openbaar Ministerie, parket Noord- Holland

Zie volgende bladzijde voor smoeleboek

Bob Steensma

Fons Jacobs

Pieter Tops

Dick de Cloe

Anita Vegter

Jan Boelhauer

Rob Metz

Aan

Johan Remkes

Kopie aan

Kabinetszaken

Uw contactpersoon

[REDACTED]

AD/KAB/KAB

Telefoonnummer +3123514[REDACTED]

[REDACTED]@noord-holland.nl

Betreft Annotatie n.a.v. bijeenkomst 'De Weerbare Overheid'**Memo**

18 oktober 2016

1|3

Op 12 oktober jl. heeft de burgemeestersbijeenkomst 'De Weerbare Overheid' plaatsgevonden in de Statenzaal.

Tijdens de plenaire discussie aan het einde zijn de volgende vier thema's besproken:

1. Bedreiging van de eigen persoon
2. Infiltratie, omkoping en/of misbruik van het openbaar bestuur
3. Infiltratie, omkoping en/of misbruik van de ambtelijke organisatie
4. Het gebrek aan een criminaliteitsbeeldanalyse/
ondermijningsbeeld en/of gebrek aan een handelingsperspectief.

Per thema zijn de volgende zaken genoemd door burgemeesters en/of panelleden:

Thema 1:

- Nazorg richting bedreigde personen is momenteel nog onder de maat. Tevens is er nog weinig aandacht voor de persoonlijke impact voor een burgemeester.
- Voor burgemeesters is het belangrijk om zich voor te bereiden op eventuele bedreigingen of intimidatie. Van belang is om ook de gemeenteraad mee te nemen in de voorbereidingen. Op deze manier zou voorkomen moeten worden dat gemeenteraden slecht zijn voorbereid op hun rol als werkgever bij de bewaking en beveiliging van bedreigde burgemeesters. Een voorbeeld hiervan is het opnemen van een speciale post in de begroting, om discussie op het moment suprême te voorkomen.
- Bij veel burgemeesters heerst nog onduidelijkheid over (de mogelijkheden van) het stelsel bewaken & beveiligen.
- Als een burgemeester moet onderduiken wegens de ernst van de bedreigingen, zou liever gekozen moeten worden voor een waarnemend burgemeesters als plaatsvervanger dan een loco-burgemeester.

- Veiligheid en Justitie biedt burgemeesters trainingen aan over bestuurlijke weerbaarheid. Startende burgemeesters krijgen tijdens hun inleidende cursus ook informatie hierover.
- Veiligheid en Justitie roept burgemeesters op om input te leveren over hoe de bestuurlijke weerbaarheid te vergroten, en welke belemmeringen zij tegenaan lopen.
- Uitgesproken is dat het onwenselijk is om burgemeesters naar voren te schuiven als 'boegbeeld' voor de (bestuurlijke) aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Als publiek figuur zijn zij te zichtbaar, en de gemeentelijke organisatie is (nog) te kwetsbaar.
- Aangegeven is dat een burgemeester die ondersteuning krijgt vanuit het stelsel bewaken en beveiligen wegens een bedreiging vaak weinig informatie krijgt over zijn of haar eigen zaak vanuit politie en OM. Het OM geeft aan dat informatie delen lastig is in verband met de grote gevoeligheid van de inlichtingeninformatie.
- Grote overeenstemming onder burgemeesters over het herinvoeren van de ambtswoning.

Thema 2:

- Als burgemeester is het van belang om in verbinding te blijven met de gehele gemeenschap en partners. Tevens is het van belang om bij deze partners ook voor bewustwording te zorgen. Deze bewustwording is ongoing, blijft niet bij enkele bijeenkomsten.
- Onderschat de rol van de media niet.
- De burgemeester heeft een belangrijke rol in het bewaken van de integriteit van het openbaar bestuur.
- Maak het een gedeelde verantwoordelijkheid, als burgemeester niet teveel naar je toetrekken maar gezamenlijk met college en gemeenteraad optrekken in het formuleren van deugdelijk integriteits- en bewustwordingsbeleid.
- In kleinere gemeenten moeten burgemeesters zich bewust zijn van de mate de kwaliteit van het ambtelijk apparaat. Is zij voldoende geëquipeerd voor het omgaan met ondermijning van het openbaar bestuur?

Thema 3:

- De RIEC's worden door de burgemeesters als een goede partner beschouwd, zowel op het gebied van kennisdeling als op het gebied van casuïstiek.
- Net als het bestuur is het ook van belang om de ambtelijke organisatie bewust te maken van ondermijning van het openbaar bestuur en integriteit. Het is vooral van belang dat de meldingsbereidheid bij ambtenaren groot is.

- Het is van belang om kwetsbaarheden van de eigen organisatie goed in beeld te hebben, van de balie tot het bestuur.

Thema 4:

- Burgemeesters geven aan dat zij moeite hebben met het bepalen wanneer gestart moet worden met een gemeente breed ondermijningsbeeld en hoe dit in werking gezet kan worden. Wanneer betrek je gemeenteraad en college hierbij?
- Burgemeesters nemen vaak de regierol op zich bij het maken van een ondermijningsbeeld, maar het is ook belangrijk om partners als politie en OM hier nauw bij te betrekken.
- Bij gemeenteraden leven thema's rondom georganiseerde criminaliteit en ondermijning niet. Zij gaan vaak mee in de waan van de dag.
- Voor het RIEC zijn ondermijningsbeelden belastend en vergen veel capaciteit. Als we in Noord- Holland willen dat alle gemeenten een ondermijningsbeeld laten maken, moet nagedacht worden over de financiering en ondersteuning.
- Gemeentesecretarissen hebben ook een belangrijke rol. Zij moeten ambtenaren voorbereiden op het onderzoek voor het ondermijningsbeeld. Wat wordt er verwacht aan informatie? Wat kun je wel en niet delen? Waarom gebeurt dit onderzoek?
- Burgemeesters zien een ondermijningsbeeld als een goed middel om alle geruchten en onderbuikgevoelens te bundelen en te toetsen.
- Het effect van ondermijningsbeelden in de provincie Noord- Brabant was groot. Sterke mate van bewustwording bij gemeenten. De provincie heeft financieel bijgedragen aan de totstandkoming van deze ondermijningsbeelden.
- Als eenmaal een ondermijningsbeeld wordt opgeleverd, is het van belang om het grote publiek hierin mee te nemen. Veel informatie zal vertrouwelijk zijn maar het is toch belangrijk om op hoofdlijnen informatie te delen. Dit vergroot de bewustwording bij zowel gemeenteraad als de inwoners.
- De RIEC's doen een oproep richting burgemeesters: deel altijd signalen met het RIEC, hoe klein ook. Deze signalen geven ook al een beeld en kunnen net een puzzelstukje zijn in een regionaal plaatje.
- De provincie pleit voor ruimte vanuit V&J om de RIEC's meer te ondersteunen.

Vanuit de provincie is het volgende toegezegd:

- Deze bijeenkomst wordt een jaarlijks terugkerend item.
- Er wordt in kaart gebracht welke gemeenten een ondermijningsbeeld hebben, welke het van plan zijn en welke niet.

TOELICHTING THEMATAFEL 3: INFILTRATIE, OMKOPING OF MISBRUIK VAN DE AMBTELIJKE ORGANISATIE

Als tafelheren is jullie rol om casuïstiek te bespreken met de overige tafelleden. Vervolgens gaan jullie het gesprek aan met tafelleden om ervaringen uit te wisselen, te bespreken welke dilemma's of vraagstukken bij de verschillende casussen komen kijken en om te bespreken hoe hiermee om te gaan als burgemeester. De bedoeling is dat jullie het gesprek sturen, maar dat het voornamelijk een uitwisseling onderling wordt.

Casuïstiek:

- OMG- lid werkzaam bij gemeente
- Kwetsbare en ontevreden ambtenaren binnen gemeente: bijv. schulden. Kunnen makkelijker over te halen zijn d.m.v. omkoping. Bij gemeente is bekend wie in schuldsanering zit i.v.m. loonbeslaglegging. Die informatie is zeer waardevol voor criminelen met de intentie om ambtenaren om te kopen. Hoe ga je hiermee om? Bewustwording? Kwetsbare ambtenaren in welke functies?
- Mogelijk casuïstiek uit eigen ervaringen of uit de onderzoekspraktijk?

Vragen:

- Wat zijn de mogelijkheden voor een burgemeester als hij/zij vermoedens heeft dat een ambtenaar niet integer handelt omdat hij of zij is omgekocht? Wat zijn in de praktijk de moeilijkheden, wat heeft wel gewerkt?
- Wat zijn valkuilen, risico's etc. Wat doe je dan? Ervaringen?

Na de tafelsessies volgt een plenaire terugkoppeling. Het is daarom aan te raden om van tevoren af te spreken wie tijdens het plenaire deel op grote lijnen terugkoppelt wat aan tafel is besproken. Dat kan een burgemeester zijn, maar dat kan ook één van jullie zijn. Het ligt eraan wat jullie zelf het prettigste vinden. Na de terugkoppeling zal de middagvoorzitter vragen aan het panel om te reageren op wat aan tafel is besproken. Hierin zit dus een dubbelrol voor Pieter als panellid. Dat hoeft geen probleem te zijn. Fons Jacobs zit ook zowel aan tafel als in het panel.

Tijdschema:

15:00-15:15 – Pauze na plenaire deel

15:15- Start thematafels, uiteenzetten casuïstiek +/- 10 minuten

16:00- Terugkoppeling plenair